

Thesis Title Development of Chromatographic-Mass Spectrometric Methods for the Analysis of Flowering Regulators of Longan Trees Treated with Potassium Chlorate

Author Miss Chanthana Susawaengsup

Degree Doctor of Philosophy (Chemistry)

Thesis Advisory Committee Assoc. Prof. Dr. Mongkon Rayanakorn Advisor
Assoc. Prof. Dr. Sugunya Wongpornchai Co-advisor
Asst. Prof. Dr. Sunanta Wangkarn Co-advisor

ABSTRACT

In this research chromatographic-mass spectrometric methods were employed to analyze plant hormones involving in off-season flowering of ten longan trees (*Dimocarpus longan Lour.*) treated with potassium chlorate in comparison with ten untreated longan trees in the experimental orchard of Maejo University in Sansai District of Chiang Mai, Thailand. Prior to the analysis at the Chemistry Department, Faculty of Science, Chiang Mai University, methods for extraction and clean-up of plant hormones were developed. Shoot tips of longan trees were used as samples for the selection of a

suitable solvent for extraction of plant hormones. It was found that modified Bielecki's solvent consisting of MeOH:H₂O:formic acid (15:4:1 v/v) was the most suitable solvent when employed together with single mixed-mode solid phase extraction using C8/SCX to remove interfering matrices in the longan shoot tip samples spiked with plant hormone standards. This developed method of extraction and clean-up yielded plant hormone standard recoveries in the range of 72-112%.

Endogenous levels of indole-3-acetic acid (IAA), gibberellins (GAs), abscisic acid (ABA) and cytokinins (CKs) were investigated in shoot tips of ten longan trees treated with potassium chlorate and ten untreated longan trees. Collection of longan shoot tips was carried out at 2-5 day interval from four days before application of potassium chlorate until 60 days after the application. Each sample comprised approximately 100 shoot tips collected randomly from ten longan trees for both the treated and control sources. All samples were kept in liquid nitrogen, freeze-dried and ground to a powder prior to analysis.

Analysis for plant hormones in the longan shoot tip samples was performed using liquid chromatography-mass spectrometry (LC-ESI-MS) under optimum conditions. The column used was a Zorbax SB C18 (2.1 mm × 100 mm i.d., 3.5 μm) and the mobile phase was 0.1% acetic acid in methanol and 0.1 % acetic acid in water suitably mixed under a linear gradient program. The optimized LC-ESI-MS conditions include the following parameters: capillary voltage 4500 V, nebulizer pressure 25 psi, gas temperature 330°C, nitrogen gas flow rate 10 L min⁻¹ and fragmentation 80 V for positive mode and 70 V for negative mode. With the limits of detection and limits of

quantitation ranged from 10-200 and 20-600 ng mL⁻¹, respectively, it was found that gibberellins A1 (GA1), gibberellic acid (GA3), gibberellins A19 (GA19) and gibberellin A20 (GA20) levels (25, 50, 20, and 60 ng g⁻¹ dry weight), in the longan shoot tips contribute to flower bud induction while levels of isopentenyl adenine (iP), isopentenyl adenosine (iPR) and dihydrozeatin riboside (DHZR) at 20, 50 and 60 ng g⁻¹ dry weight in the control longan contribute more to the vegetative development.

Results obtained with gas chromatography-mass spectrometry (GC-MS) employing an electron ionization source and a quadrupole mass analyzer under optimum conditions reveal that 53 components were detected in longan shoot tips from both the control and treated sources. Of the 53 detected components, 33 components were identifiable and 20 components were unknown. The compounds detected by GC-MS in this work were mainly terpenoid compounds and alkanes which are largely more volatile than plant hormones detected by LC-ESI-MS. The results obtained could not be concluded whether potassium chlorate caused any significant changes in volatile components in the samples analyzed by GC-MS. Attempts were also made in searching for chlorinated compounds in the longan shoot tip samples by GC-MS and liquid chromatography-quadrupole-time-of-flight mass spectrometry (LC-ESI-q-Tof-MS) and it can be concluded that no chlorinated compounds were detected from the isotopic patterns of chlorine atoms in all of the mass spectra obtained from these two techniques.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การพัฒนาวิธีการทางโครมาโทกราฟี-แมสสเปกโตรเม
ตรีสำหรับการวิเคราะห์สารควบคุมการออกดอกของต้น
ลำไยที่ใส่โพแทสเซียมคลอไรด์

ผู้เขียน

นางสาว ฉันทนา ชูแสงทรัพย์

ปริญญา

วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (เคมี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ. ดร. มงคล ราชนาคร

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ. ดร. สุกัญญา วงศ์พรชัย

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ผศ. ดร. สุนันทา ว่างานต์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

ในงานวิจัยนี้ได้ใช้เทคนิคทางโครมาโทกราฟี-แมสสเปกโตรเมตรีในการศึกษาวิเคราะห์ฮอร์โมนพืชที่เกี่ยวข้องกับการออกดอกของต้นลำไยนอกฤดูฤดู โดยทำการเปรียบเทียบระหว่างต้นลำไยที่ให้สารโพแทสเซียมคลอไรด์จำนวนลิบต้นกับต้นลำไยที่ไม่ได้ให้สารจำนวนลิบต้นที่ปลูกอยู่ในบริเวณสวนทดลองของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ก่อนการวิเคราะห์ที่ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ทำการพัฒนาวิธีการสกัดและทำความเข้าใจความสะอาดของฮอร์โมนพืช ตัวอย่างยอดลำไยได้ถูกเลือกใช้ให้เป็นตัวอย่างในการทดลองเพื่อหาตัวทำละลายที่เหมาะสมในการสกัดฮอร์โมนพืช พบว่าตัวทำละลายผสมที่ปรับมาจากของ Bieleski ในอัตราส่วนของเมทานอลต่อน้ำต่อกรดฟอร์มิก 15:4:1 โดยปริมาตรเป็นตัวทำละลายที่ดีที่สุดเมื่อใช้ร่วมกับการสกัดด้วยของแข็งแบบผสม C8/SCX ในการกำจัดสารรบกวนออกจากตัวอย่างที่ได้

เดิมสารมาตรฐานฮอร์โมนลงไป วิธีการสกัดและทำความสะอาดนี้ให้มีค่าร้อยละการกลับคืนของ สารมาตรฐานฮอร์โมนพืชอยู่ในช่วง 72-112%.

ได้ทำการศึกษาหาระดับปริมาณของฮอร์โมนพืชของอินโดล-3-อะซีติก แอซิด (IAA), จิบเบอเรลลิน (GAs), กรดแอบซิสซิก (ABA) และ ไซโทไคนิน (CKs) ในยอดลำไยจากต้นที่ได้สาร โฟแทสเซียมคลอไรด์และจากต้นที่ไม่ได้ใส่สาร โฟแทสเซียมคลอไรด์ สักต้น ทำการเก็บ ตัวอย่างตั้งแต่วันที่ก่อนใส่สาร โฟแทสเซียมคลอไรด์ 4 วันและเก็บเว้นระยะ 2-5 วัน จนกระทั่งครบ 60 วันหลังจากให้สาร แต่ละตัวอย่างประกอบด้วยยอดลำไยประมาณ 100 ยอด ที่เก็บตัวอย่างแบบ ลุ่มจากต้นลำไยจำนวน 10 ต้นที่มีการให้สาร และเก็บตัวอย่างแบบเดียวกันกับต้นลำไยที่ไม่ได้ให้ สาร ตัวอย่างทั้งหมดถูกเก็บในไนโตรเจนเหลว นำไปทำให้แห้งและบดให้เป็นผงก่อนทำการ ทดลอง

การวิเคราะห์ฮอร์โมนพืชในตัวอย่างยอดลำไยได้ใช้เทคนิคทาง LC-ESI-MS ภายใต้สภาวะ ที่เหมาะสมที่ได้จากการทดลอง ใช้คอลัมน์ Zorbax SB-C18 ที่มีขนาด 2.1×100 มิลลิเมตรและ ขนาดอนุภาคเท่ากับ 3.5 ไมโครเมตร ใช้เมทานอลที่มีสารละลายกรด 0.1% และน้ำที่มีกรดอะซีติก เข้มข้น 0.1% เป็นเฟสเคลื่อนที่ ด้วยอัตราการไหล 0.3 มิลลิลิตรต่อนาที สภาวะที่เหมาะสมของ LC-ESI-MS ประกอบด้วยพารามิเตอร์ต่างๆ ดังนี้คือ ค่าความต่างศักย์ในหลอดคาพิลลารี 4500 โวลต์ ค่าความดันในการสเปรย์ 25 พีเอสไอ อุณหภูมิของแก๊สร้อนที่ใช้ในการระเหยแห้ง 330 องศาเซลเซียส อัตราการไหลของแก๊สร้อนที่ใช้ในการระเหยแห้งเป็นค่าความต่างศักย์ในการแตก ไอออน 10 ลิตรต่อนาทีและค่าศักย์ไฟฟ้าในการแตกตัว 80 โวลต์สำหรับรูปแบบการแตกตัวเป็น ไอออนบวกและ 70 โวลต์สำหรับรูปแบบการแตกตัวเป็นไอออนลบ ด้วยค่าขีดจำกัดของการ ตรวจวัดและขีดจำกัดของการวิเคราะห์ปริมาณอยู่ในช่วง 10-200 และ 20-600 นาโนกรัมต่อ มิลลิลิตรตามลำดับ การวิเคราะห์พบว่าระดับของจิบเบอเรลลินเอ 1 (GA1) จิบเบอเรลลินเอ 3 (GA3) จิบเบอเรลลินเอ 19 (GA19) และจิบเบอเรลลินเอ 20 (GA20) (25, 50, 20 และ 60 นาโนกรัม ต่อกรัมน้ำหนักแห้ง) ในยอดลำไยที่มีส่วนสำคัญทำให้เกิดตาออก ในขณะที่ระดับของไอโซเพนที นิลอะดีนีน (iP) ไอโซเพนทีนิลอะดีนีน (iPR) และ ไดไฮโดรซีเอตินไรโบไซด์ (DHZR) เป็น ฮอร์โมนพืชที่ช่วยในการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาทางใบ ตรวจพบในระดับสูงที่ 20, 50 และ 60 นาโนกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้งของยอดลำไยจากต้นควบคุม

ส่วนผลการทดลองด้วยเทคนิคแก๊สโครมาโทกราฟี-แมสสเปกโตรเมตรี (GC-MS) ใช้เทคนิคการทำให้สารแตกตัวเป็นไอออนด้วยอิเล็กตรอนและควอดรูโพลเป็นตัวแยกและวิเคราะห์มวลโมเลกุลไอออนภายใต้สภาวะที่เหมาะสม พบองค์ประกอบสาร 53 องค์ประกอบที่ตรวจพบทั้งในตัวอย่างขอลำไยจากต้นที่ใส่และไม่ใส่สารโพแทสเซียมคลอเรต โดยใน 53 องค์ประกอบนี้สามารถระบุเอกลักษณ์ของสารได้ 33 องค์ประกอบและไม่สามารถระบุชนิดสารได้ 20 องค์ประกอบ โดยที่องค์ประกอบหลักที่ตรวจวัดได้ด้วยเทคนิค GC-MS ในงานวิจัยนี้เป็นสารกลุ่มเทอพีนอยด์และอัลแคนซึ่งจัดเป็นกลุ่มสารที่ระเหยได้ง่ายกว่าฮอร์โมนพืชที่ตรวจวัดได้โดยเทคนิค LC-ESI-MS ผลการทดลองที่ได้ไม่สามารถสรุปได้ว่าสารเหล่านี้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากการให้สารโพแทสเซียมคลอเรต และไม่พบการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญขององค์ประกอบสารระเหยในตัวอย่างที่วิเคราะห์โดย GC-MS นอกจากนี้ยังได้ทำในการค้นหาสารที่มีคลอรีนเป็นส่วนประกอบในตัวอย่างขอลำไยโดยใช้เทคนิค GC-MS และ ลิวคิก โครมาโทกราฟี-ควอดรูโพล-ไทม์ออฟไฟท์ แมสสเปกโตรเมตรี (LC-ESI-q-ToF- MS) และสามารถสรุปได้ว่าไม่มีสารที่มีคลอรีนเป็นองค์ประกอบอยู่ในตัวอย่างจากการตรวจไอโซโทปของอะตอมคลอรีนในสเปกตรัมทั้งหมดที่ได้จากการวิเคราะห์ทั้งสองเทคนิค